

Beredskapsplan ved utbrudd av pandemi i Flatanger kommune

Innhold

1	Generell informasjon om pandemi.....	3
1.1	Hva er pandemisk influensa?.....	3
1.2	Hvordan starter en pandemi?.....	3
1.3	Hvor farlig er pandemisk influensa?	3
1.4	Hvem er utsatt?	3
1.5	Hvordan kan jeg skjerme meg selv og andre?	4
1.6	Noen tips på hva du kan gjøre	4
1.7	Finnes det en vaksine mot pandemisk influensa?	5
1.8	Finnes det medisiner for å behandle pandemisk influensa?	6
2	Scenario for planlegging	6
3	Oversikt over hvordan ulike områder vil prioritere ved høyt fravær på grunn av pandemi	6
3.1	Generelt om prioriteringer	6
3.2	Sentraladministrasjonen.....	6
3.2.1	Servicekontoret.....	7
3.2.2	IKT	7
3.2.3	Økonomi/lønn.....	7
3.3	Oppvekst	7
3.3.1	Skoler,SFO og Musikk – og kulturskolen	7
3.3.2	Barnehager.....	8
3.4	KULTUR	9
3.5	Teknisk etat.....	9
	Brann.....	9
3.5.2	Renhold	9
3.6	Helsesektoren	9
3.6.1	Øke kapasitet i pasientrettet behandling	9
3.6.2	Tiltak mot personalmangel i helsesektoren.....	10
4	Vaksine	11
4.1	Prioritering vaksinasjon	11
4.2	Rutiner for sinasjon.....	11
5	Annen nyttig informasjon	12

1 Generell informasjon om pandemi¹

1.1 Hva er pandemisk influensa?

Pandemisk influensa er en sykdom som kommer fra et helt nytt influensavirus som få er motstandsdyktige mot, og som smitter lett mellom mennesker. Sykdommen sprer seg raskt over hele verden og blir kalt en pandemi. Pandemisk influensa oppstår med noen tiårs mellomrom, men vi kan ikke si på forhånd når det kommer til å skje.

1.2 Hvordan starter en pandemi?

Influensavirusene er i stadig endring. I de fleste tilfellene er endringene små. Det er grunnen til at vi før nesten hver eneste vintersesong må justere den vanlige influensavaksinen. Men noen ganger oppstår et helt nytt virus. Det kan skje ved at influensavirus hos mennesker blander seg med influensavirus hos dyr, eller ved at fugleinfluensavirus endrer seg over tid. Det nye viruset kan være opphavet til pandemisk influensa dersom det smitter lett og er svært ulikt tidligere virus. Ved alle pandemiene på 1900-talet har forløperne vært influensavirus hos fugl.

Dersom det oppstår en influensapandemi, kommer det før eller senere til å få følger for Norge. Når en pandemi kommer til landet, sprer sykdommen seg trolig til alle landsdelene på noen få uker.

1.3 Hvor farlig er pandemisk influensa?

Foreløpig kan man ikke si hvor alvorlig en ny pandemi blir. Det er avhengig av egenskapene til det nye viruset.

Trolig blir langt flere rammet av en pandemisk influensa enn ved vanlig sesonginfluensa. Om vinteren blir ofte rundt 5–10 prosent av befolkningen syke av sesonginfluensa. Ved pandemisk influensa regner styresmaktene med at i verste fall halvparten av befolkninga blir smittet, og at inntil 25 prosent blir syke og sengeliggende. Man må være forberette på flere dødsfall enn ved sesonginfluensa og et langt sterkere press på helsetjenestene.

Ikke alle blir syke på en gang. Sykdommen kommer trolig i flere bølger over noen måneder. En bølge kommer til å vare noen uker, men hver enkelt person kommer som oftest bare til å være syk en ukes tid.

1.4 Hvem er utsatt?

Fordi de færreste er immune mot det nye viruset, er det større fare for å bli syk enn ved sesonginfluensa. Ved sesonginfluensa er noen grupper mer utsatte for å bli alvorlig syke og få komplikasjoner. Det er grunn til å tro at det òg kommer til å gjelde ved en pandemisk influensa. Før man kjenner egenskapene til det nye viruset, er det likevel vanskelig å si hvilke grupper som blir mest utsatte. Tidligere influensapandemier har rammet forskjellige aldersgrupper ulikt.

¹ Hele kapittel 1 er hentet fra http://www.helsedirektoratet.no/vp/multimedia/archive/00010/Pandemisk_influensa_10595a.doc, med unntak av 1.5 som er hentet fra <http://www.fhi.no/dav/8daba150b9.pdf> og 1.6 som er hentet fra http://www.helsedirektoratet.no/vp/multimedia/archive/00115/Hvordan_begrense_sm_115899a.pdf

1.5 Hvordan kan jeg skjerme meg selv og andre?

VANER SOM FOREBYGGER INFLUENSA

Papirlommetørkle

foran munnen beskytter andre når du hoster eller nyser. Kast papirlommetørkleet etter bruk. Vask så hendene.

Bruk albukroken når du må hoste eller nyse og ikke har papirlommetørkle tilgjengelig.

Vask hendene

ofte og grundig, spesielt når du har vært ute blant folk.

Hånddesinfeksjon med alkoholholdige midler er et godt alternativ når håndvask ikke er mulig, for eksempel på reise.

1.6 Noen tips på hva du kan gjøre

1. Hvis du fått symptomer på influensa som feber, hoste, vond hals, hodepine, verk i kroppen og dårlig allmenntilstand:

- Ta kontakt med lege eller legevakt via telefon for å unngå å smitte andre.
- Begrens nærkontakt med andre mennesker til diagnosen eventuelt er avkrefet.

- Avhengig av symptomene dine vil legen vurdere om prøver skal tas og om du skal behandles med Tamiflu.

2. Hvis du mistenker at du er smittet:

- Bli hjemme fra jobb til du føler deg frisk nok til å jobbe, tidligst sju dager etter at symptomene startet.
- Hold syke barn hjemme fra skole og barnehage minst like lenge.
- Bruk engangs papirhåndklær foran munnen for å beskytte andre når du hoster eller nyser. Kast papirhåndkleet etter bruk.
- Host eller nys i albuekroken hvis du ikke har papirhåndkle tilgjengelig.
- Vask hendene ofte og grundig med såpe, spesielt når du har vært ute og før du spiser.
- Hånddesinfeksjon med sprit er et godt alternativ når du ikke får vasket hendene på annen måte.

3. Hvis du må pleie syke?:

- La den syke ha kontakt med færrest mulig personer og oppholde seg i færrest mulige rom.
- Sørg for nok hvile og nok drikke til den syke.
- Hver person i hjemmet bør bruke sitt eget personlige håndkle til å tørke hendene etter vask.
- Ha en plastpose ved sengen som den syke kan kaste brukte papirhåndklær i etter hosting og nysing. Hjelp den syke til god håndhygiene. Desinfeksjonssprit kan stå lett tilgjengelig ved sengen.
- Bruk engangs munnbind når du er mindre enn en meter fra den syke. Kast det rett i søppelbøtta hver gang du går ut av rommet. Den syke kan bruke munnbind i situasjoner der flere kan komme i nærkontakt. Munnbind må brukes riktig for å unngå økt smitterisiko. Se www.pandemi.no for praktiske råd.

4. Hvis det er smitte i nærheten av der du bor:

- Følg de vanlige smittevernradene som er beskrevet foran.
- I tillegg bør du følge råd fra kommunelegen.

1.7 Finnes det en vaksine mot pandemisk influensa?

Det tar tid å utvikle og produsere vaksine, og man kan ikke starte for alvor før man kjenner viruset som gir sykdommen. Man må derfor være forberedte på at det ikke finnes noen vaksine når den første bølgen av pandemien når oss. Så snart viruset er kjent, begynner man å utvikle en vaksine. Norge har en avtale med en vaksineprodusent om å kjøpe fire millioner doser av vaksinene som blir produserte først.

Per skrivende stund vil vaksineringsstarte opp i slutten av september.

1.8 Finnes det medisiner for å behandle pandemisk influensa?

Pandemisk influensa kan behandles med moderne legemidler. Behandlingen kan redusere influensasymptomene og gjøre at man blir raskere frisk, og den kan bidra til å redusere smitte mellom mennesker. Norge har 1,4 millioner brukerkurer av medisinen Tamiflu[®], som først og fremst skal brukes til å behandle de som blir syke. Det er derfor ikke nødvendig for privatpersoner å kjøpe Tamiflu[®] for å være forberedte på en pandemi.

2 Scenario for planlegging

Folkehelseinstituttet beregner at Flatanger kommune må planlegge med følgende data(beregnet ut fra pandemikalkulator med scenario pr 28.7.2009):

- Totalt antall syke gjennom pandemien: 338
- Antall syke samtidig i uke 6 (forventet topp): 72
- Antall innleggelser: 3
- Antall nye legebesøk: 22

3 Oversikt over hvordan ulike områder vil prioritere ved høyt fravær på grunn av pandemi

3.1 Generelt om prioriteringer

Hovedutfordringene ved et pandemisk utbrudd i Flatanger kommune, er å sikre en faglig forsvarlig bemanning innen helsesektoren. Hoveddelen av denne beredskapsplanen er derfor viet de utfordringene vi kan møte der. Ved høyt fravær i denne sektoren kan ansatte innen andre sektorer omdisponeres til helsesektoren, innenfor forsvarlige rammer og etter nærmere avtale. Dette kan medføre at for eksempel skoler, barnehager, bibliotek etc. vil bli stengt selv om det ikke er høyt sykefravær der.

Generelle tiltak for hele kommunen:

- Prioritering av oppgaver.
- Overtid.
- Vikarbruk.
- Overflytting av arbeidskraft til særlig utsatte områder.
- Inndragning av ferie.

Inntil et eventuelt utbrudd jobber Flatanger kommune aktivt med forebygging.

- Alle enheter har hengt opp informasjonsplakat fra Helsedirektoratet.
- Alle enheter har skjerpet rutinene for håndvask.
- Alle ansatte er gjort kjent med forebyggende rutiner.
- Alle barnehagebarn, elever og deres foresatte har mottatt rutiner for hvordan man skal opptre ved mistanke om eller bekreftet smitte.

3.2 Sentraladministrasjonen

All ordinær saksbehandling som kan utsettes vil bli lagt til side. Rådmannens ledergruppe fordeler fortløpende sine oppgaver.

Tiltak for å kunne gjennomføre valget 14.9.2009:

- Opprette transportordning mellom valgdistrikt ved stort frafall i valgstyrene.
- Benytte kompetanse fra nabokommuner om nødvendig i forbindelse med elektronisk innrapportering av valgresultat.

3.2.1 Servicekontoret

Ved høyt fravær ved servicekontoret vil sentralbordet og informasjonsarbeidet bli prioritert framfor andre oppgaver. En sentral side ved dette arbeidet vil være å informere om endringer i kommunens servicetilbud på grunn av høyt sykefravær. I dette arbeidet benyttes hjemmeside og media.

3.2.2 IKT

IKT er den gruppe av servicepersonell som har størst kontaktflate i kommunene. De er derfor utsatt for å bli smittet, og samtidig er de en potensiell spredder av virus til brukerne. De er på arbeidsplassene, bruker andres tastatur og mus, er både på skoler, i barnehager, sykehjem og på kontorer.

Det er derfor viktig at alle sammen gjennomfører god håndhygiene. Sterisol hånddesinfeksjon kan benyttes når man har tatt i andres tastatur osv. Mobiltelefoner er kanskje den verste bakterie- og virusfellen. Man bør prioritere i størst mulig grad å yte bistand remote hvis det går.

Hvis IT MNR blir rammet av influensaviruset, vil man konsentrere sine ressurser i forhold til server- og nettverksdrift og telefonsupport. Prosjekter, nye tiltak, anskaffelser og utplassering av utstyr vil stilles i bero til bemanningssituasjonen er normal og ordinær driftssituasjon er gjenopprettet.

Gjennomføring av valget 2009, med elektronisk er høyt prioritert. Hvis det mot formodning ikke vil være tilstrekkelig kompetanse på plass til å gjennomføre den elektroniske tjenesten, vil valget måtte gjennomføres med manuell telling og innrapportering.

3.2.3 Økonomi/lønn

I en krisesituasjon vil lønnskjøring prioriteres. Et minimumsnivå vil i tillegg være å opprettholde kassefunksjonen og remmitteringsrutinen. Kontrollarbeid, innfordring og regnskapsføring kan utgå i en krisesituasjon.

Tiltak som kan iverksettes:

- Bruk av vikarer.
- Planlegge hjemmearbeid ved fravær på grunn av syke barn.
- Fleksibel arbeidstid.
- Overtid.
- Bruk av andre kommuner i MNR.
- Bruk av systemleverandør.

3.3 Oppvekst

3.3.1 Skoler, SFO og Musikk og kulturskolen

Skolene opprettholder en drift så lenge det er forsvarlig, og kan drive med redusert bemanning en tid, selv om elevens opplærings situasjon kan bli noe forringet. Man vurderer det som bedre å redusere kvaliteten framfor å fjerne tilbudet helt.

Med tanke på høyt fravær blant elevene, vil skolene prioritere arbeidet med gode arbeidsplaner ved skolestart. Disse planene legges på It's learning slik at elever som blir syke kan arbeide hjemme i karanteneperioden.

Lærerne vil i denne perioden prioritere den delen av arbeidet som er direkte rettet inn mot undervisning. Andre deler av lærerjobben utsettes inntil videre.

Elevene vil første skoledag få utlevert et skriv som tar for seg hvordan skole og hjem i fellesskap kan forebygge smitte.

Det settes fra første skoledag et sterkt fokus på hygiene. Egen informasjonsskriv til elever og foreldre deles ut.

Tiltak som kan iverksettes:

- Bruk av vikarer.
- Sammenslåing av grupper.
 - På tvers av klasser.
 - På tvers av trinn.
 - På tvers av skoler.
- Flytting av personell mellom skoler for å unngå at én skole må stenge.

3.3.2 Barnehager

Barnehagene opprettholder en drift så lenge det er forsvarlig, og kan drive med redusert bemanning en tid, selv om barnas tilbud kan bli noe forringet. Man vurderer det som bedre å redusere kvaliteten framfor å fjerne tilbudet helt.

Hvis barnehagene ikke har tilstrekkelig med kvalifisert personell stenges barnehagen.

Tiltak som kan iverksettes:

- Bruk av vikarer.
- Sammenslåing av grupper.
- Sammenslåing av barnehager.
- Flytting av personell mellom barnehager for å unngå at én barnehage må stenge.

3.4 Kultur

I utgangspunktet holdes disse enhetene i ordinær drift så lenge personalet ikke smittes. Personell innen kultur kan omdisponeres til kommunens lovpålagte oppgaver dersom disse områdene rammes av høyt sykefravær.

3.5 Teknisk etat

Flatanger kommune vil her prioritere de mest nødvendige tjenestene, som blant annet drift av kommunaltekniske anlegg og bygg samt at kommunen vil bistå private vannverk ved behov. Innleie av vikarer vil bli tatt i bruk dersom det er nødvendig. Disponibelt personell stilles eventuelt til rådighet for helse- og omsorgssektoren.

3.5.1 Brann

Mannskapet både i hovedstyrken og depotstyrken er informert om at de må gi beskjed om de er smittet, og ikke kan delta på utrykning, og at de kan bli satt i beredskap med reiseforbud.

Det skal til enhver tid være tilgjengelig et mannskap på 6 stk med sjåfør og at de kan bli kassinert på brannstasjonen eller annet egnet plass på Lauvsnes.

Det er utarbeidet liste over reservemanskap av tidligere brannmenn og tilgjengelige sjåførere med klasse 2 som kan varsles, og pålegges vakt.

3.5.2 Renhold

Renhold av kommunes lokaler er en kritisk faktor. Ved lav bemanning vil kommunen prioritere renhold etter følgende prioritering:

- Flatanger legekantor med venterom og sanitærrom.
- Flatanger pleie- og omsorgstun.
- Lauvsnes skole

- Vangan barnehage
- Øvrige kommunale bygg

3.6 Helsesektoren

3.6.1 Øke kapasitet i pasientrettet behandling

Dette underkapitlet er basert på Helsedirektoratets sak 09/2861 datert 29.7.2009.

Utfordring	Tiltak	Ansvarlig
Hvordan ivareta behovet for kapasitet og kompetanse med tanke på å ta imot utskrivingsklare pasienter som er meldt fra sykehusene, samt pasienter som vil bli raskt utskrevet grunnet pandemisituasjonen?	Inntaksteamet har møte daglig for å vurdere henvendelser som har kommet fra spesialisthelsetjenesten. Iverksettes fra og med uke 1 i en pandemisituasjon.	Inntaksteam ved Flatanger pleie og omsorgstun som består av avdelingssykepleier institusjon, avdelingssykepleier åpen omsorg samt tilsynslege. Avdelingssykepleier institusjon har ansvar for å koordinere teamet.
Hvordan ivareta observasjon, diagnostikk og behandling av akutte infeksjoner og forverring av kroniske sykdommer, samt sikre forsvarlig behandling på sykehjemmet?	Samarbeide med åpen omsorg om sykepleiekompetansen slik at den beste kompetansen blir hvor behovet er størst.	Koordineres mellom avdelingssykepleier åpen omsorg og avdelingssykepleier institusjon.
Hvordan utsette planlagte korttids- og avlastningsopphold på sykehjemmene?	Sende ut informasjonsskriv til pårørende til de det gjelder med forbehold om at tilbudet må trekkes tilbake dersom kommunen må prioritere andre pasienter i forhold til pandemien.	Koordineres mellom avdelingssykepleier i åpen omsorg og avdelingssykepleier institusjon.
Hvordan øke antall sengeplasser?	Antall sengeplasser økes ved å sette inn en ekstraseng på enkelte rom på sykeheimen. Ta i bruk to hybler ved Flatanger pleie- og omsorgstun. Kjøp av plasser i andre kommuner/institusjoner.	Tilsynslege, avdelingssykepleier institusjon og avdelingssykepleier åpen omsorg.
Hvordan benytte samhandlingsgruppen mellom sykehus og kommune for å finne optimale løsninger?	Helseforetaket NT og kommunene i MNR har utnevnt en samarbeidsgruppe som vil aktiveres ved en pandemisituasjon hvor det er nødvendig å løse aktuelle problemstillinger mellom Namsos HF og kommunen i fellesskap. Flatanger kommunes inntaksteam har møte hver tirsdag (samhandling).	Kommuneoverlege/Helseforetak Tilsynslege og avdelingssykepleierne.

3.6.2 Tiltak mot personalmangel i helsesektoren

Utfordring	Tiltak	Ansvarlig
Redusere antallet smittede, både blant ansatte og brukere	<ul style="list-style-type: none"> - Oppslag til påminnelse i forhold til god håndhygiene for å redusere smitte. - Repetisjon på prosedyrer i forhold til bruk av smitteforebyggende tiltak i form av munnbind/ stelleutstyr ved kontakt med syke. - Informasjon til alle ansatte om forhåndsregler som tas i forhold til egne symptomer på sykdom. 	Avdelingssykepleier åpen omsorg/institusjon
Hvordan sikre forsvarlig drift, med personellmangel forespeilet på 25 %?	<ul style="list-style-type: none"> - Oppdatere alle vikarlistene. - Legge til rette drifta slik at man kan kjøre med redusert bemanning i form av prioriteringslister over de oppgaver som må utføres, hvilke oppgaver som kan utsettes, og hvilke oppgaver som kan opphøre i en krisesituasjon. - Lage oversikt over brukere i hjemmetjenesten etter prioritet i forhold til mest kritisk avhengighet av tjenester. - Sende ut informasjonsskriv til hjemmetjenestens brukere i forhold til muligheter for reduksjon i tilbudet. - Avtale med HiNT om bruk av sykepleierstudenter. 	Avdelingssykepleier åpen omsorg og avdelingssykepleier institusjon.
Hvordan sikre rett kompetanse i pleie og omsorg?	<ul style="list-style-type: none"> - Samarbeid mellom åpen omsorg og institusjon for å sikre sykepleiekompetanse til enhver tid. - Beregner overtidsbruk - Lage prioriteringslister i forhold til utkommandering av personell for å sikre kompetanse. - Tilbakekalling av planlagte ferier/ avspaseringer 	Avdelingssykepleier i åpen omsorg, og avdelingssykepleier ved institusjon, helse- og omsorgssjef
Hvordan sikre tilstrekkelig kompetanse og personell ved Flatanger legekontor?	<ul style="list-style-type: none"> - Iverksettelse av inngått samarbeidsavtale om bakvakt på dagtid med Namdalseid kommune. - Få satt inn den vikarlege som kommunelegen benytter seg av pr i dag (utover 1 dag pr uke). - Hjelpepersonell; benytte ubrukt reserve i forhold til deltidsansatte ved legekantoret. - Benytte ressurs pensjonert 	Helse- og omsorgssjefen

	legesekretær i forhold til telefonhenvendelser. - Omprioritering av autorisert personell fra andre deler av helse- og omsorgsetaten.	
Hvordan sikre tilstrekkelig kompetanse og personell ved helsestasjonen?	- Benytte jordmors kompetanse (som også er helsesøsterutdannet).	Helse- og omsorgssjefen

4 Vaksine

Det vises her til smittevernlovens § 7-1 og 7-2.

4.1 Prioritering vaksinasjon

Flatanger kommune vil benytte følgende prioriteringer ved vaksinasjon²:

1. Personer i helse- og omsorgssektoren som utsettes for vedvarende smitteeksponering ved å ha direkte kontakt med influensasyke under en pandemi.
2. Personer som er nødvendig støtteapparat til helse- og omsorgssektoren.
3. Personer med økt risiko for alvorlig sykdom og komplikasjoner ved smitte:
 - a. Voksne og barn med alvorlige luftveissykdommer, særlig de som har nedsatt lungefunksjon.
 - b. Voksne og barn med kroniske hjerte- og karsykdommer, spesielt de med alvorlig hjertesvikt, lavt minuttvolum eller pulmonal hypertensjon.
 - c. Voksne og barn som gir nedsatt infeksjonsresistens.
 - d. Beboere i omsorgsboliger, hjemmetjenesten og i sykehjem.
 - e. Personer som er 65 år eller eldre.
 - f. Personer med diabetes mellitus (både type 1 og 2).
 - g. Personer med kronisk nyresykdom.
4. Barn i alderen 6-24 måneder.
5. Gravide hvis nytten av vaksinen vurderes som større enn den potensielle risikoen for fosteret.
6. Personer med nøkkelfunksjoner i kommunen.
7. Andre.

4.2 Rutiner for vaksinasjon

Oppgave	Tiltak	Ansvarlig
Koordinator for mottak, lagring og distribusjon av vaksine.	Utbedre kapasitet på lagring av vaksine.	Ledende helsesøster/ smittevernlege
Informasjonskanaler for samhandling intern, lokalt og sentralt samt gi publikum oppdatert informasjon.	Oppdatering av kommunens nettside. Benytte lokal Informasjonsavis "Hør Her" Bruk av media. Interne informasjonskanaler som benyttet er via e-post, møter og telefon.	Ledende helsesøster/ smittevernlege

² Basert på <http://www.fhi.no/dav/ab43e73547.pdf>

System for innkalling av personer til vaksinasjonssteder.	Helsestasjonen bruker ordinære rutiner.	Ledende helsesøster/smittevernlege
Klargjøring av lokaler til vaksinerings.	Helsestasjonen lokaler benyttes.	Ledende helsesøster/smittevernlege
Innkalling og opplæring av vaksinatorer.	Kommunen har to vaksinatorer, og dette oppfattes som tilstrekkelig.	Helsesøster/helsestasjon/smittevernlege
Prosedyre for nominativ registrering i SYSVAK-registeret.		Helsesøster/smittevernlege
Døgntilgjengelig tilbud for oppfølging av mulige vaksinereaksjoner.	Ordinær legevakt dekker dette.	

5 Annen nyttig informasjon

Midtre-Namdals regionråd har utarbeidet en egen smittevernplan. Denne finner du blant annet på hjemmesiden til Flatanger kommune under lenken Kriseberedskap.

Nettstedet www.pandemi.no oppdateres kontinuerlig.